

המביא גמ' פרק ראשון גיטין

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ו מהל' גירושין הלכה ה סמג עש"נ טושי"ע ח"ע סי' קמב סעיף א:
 ב [מ"י פ"א מהל' תרומות ה"ו וה"ט]:
 ג ג מ"י פ"ו מהל' גירושין הלכה א ד סמג שם טושי"ע שם:

פסקי ר"ד

המביא גט ממדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם. ר"ג אומר אף המביא מן הרקם ומן החגר. ר' אליעזר אומר אפילו מכפר לודים ללוד: וחכ"א אינו צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא המביא ממדינת הים והמוליד והמביא ממדינה למדינה במדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם: רשבב"א אפי' למדינה להגמוניא: רבי יהודה אומר מרקם למזרח ורקם כמזרח מאשקלון לדרום ואשקלון כדרום מוכר בצפון ועכו בצפון רבי מאיר אומר עכו כא"י לגיטין: פי' כל חר"ל קרוי מדינת הים כי מכלל כדאמרינן התם (י): צריך שיאמר השליח המביא בגמ' מפרש: ושליח זה הבעל עשאו שליח להולכה: רקס וחגר תרגומא בין קדש ובין ברד בין רקס ובין חגרא. אף מכפר לודין שהיא מחו"ל ללוד שהיא סמוכה לה והיא מא"י ובגמ' (ד) מפרש פלוגתיהו. וחכ"א וכו' בגמ' מפרש מאי קמוסין אתיק הרישא: והמוליד. מא"י למדינת הים: מהגמוניא להגמוניא. פי' עיר א' שהיא בה ב' הגמוניא ומקפידים זה על זה שלא יהו בני הגמוניא זו נכנסים לחברתה: ר' יהודה אומר מרקם עיר סוף העולם למזרחו הוי מדינת הים ורקם עצמה נדונית כמורה העולם ולא כא"י צריך שיאמר וכן כולן רקס למורה א"י וחוצה לה ואשקלון לדרומה ועכו לצפונה. אבל מערב של א"י אין צריך גבול שהים גבולה כדכתיב וגבול ים והיה לכם הים [הגדול] וגו': מאי טעמא. רבה אמר

המביא גט ממדינת הים. כל חר"ל קרוי ליה מדינת הים צר מצבל כדלמך לקמן (דף לז:). לר"ד. השליח המביא לומר כו' וטעמא מפרש בגמ' (י). ושליח זה הבעל עשאו שליח להולכה: **רקס וחגר.** תרגום של בין קדש ובין ברד מתרגמינן בין רקס לחגר (בראשית טו): **אפילו מכפר לודים.** שהיא מחוצה לארץ: ללוד. שהיא סמוכה לה והיא מארץ ישראל. ובגמ' (י) מפרש פלוגתיהו: **והרקם אומרים.** בגמרא מפרש מאי מוספי אתנא קמא **דרישא: והמוליד.** מארץ ישראל למדינת הים: **מהגמוניא להגמוניא.** בגמרא מפרש עיר אחת שהיו בה שני הגמונים ומקפידין זה על זה שלא יהו בני הגמוניא זו נכנסים לחברתה: **ר' יהודה אומר מרקם למזרח.** מרקם עיר ורקס. עממה נדונית כמזרח העולם ולא כא"י והמביא מרקם לר"ד לומר בפני נכתב ובפני נחתם וכן כולם. רקס למזרחו של ארץ ישראל וחוצה לה ואשקלון לדרומה ועכו לצפונה. אבל מערב של ארץ ישראל אין לר"ד גבול שהים הגדול גבולה כדכתיב (נמדבר לד) וגבול ים והיה לכם הים הגדול וגו': **אם יש עליו עוררים.** שהבעל מערער שהוא מווייף: **יתקיים בחוסמו.** אם יעידו העדים על חמימת ידיהם או עדים אחרים יכירו מסתמא כשר ואם אין עליו עוררים ועדים מוויין תמיד לקיימו כדאמרינן בגמ' צתי דינין קבועין: **גמ' לפי**

המביא

המביא גמ'. א"ע"ג לנשאר שטרות פעמים נמי קרי גט כדמתן בהשולח (לקמן דף לז:). אין עדים חותמין על הגט לאלא מפני תיקון העולם ואיירי בכל שטרות וצפרק התקבל (לקמן דף סד). נמי תניא וכן לגיטין ומפרש התם גיטי ממון מ"מ לא הוצרך לפרש כאן גט אשה משום דכרוב מקומות היכא דקמתי גט סתם איירי בגט אשה ומה שנוהגים לכחזב י"ב שורות בגט אומר ר"ת משום דגט גיטמטריא י"ב ור"י שמע צבש רב הא"י גאון ובשם רבינו סעדיה משום דכתיב ספר כרימות¹ כשיעור י"ב שיטין המפסיקין בין² ארבעה חומשי³ ספר תורה כדלמך צבצא צמרא (דף יג). שניין להניח ארבעה שיטין בין כל ספר וספר והפסק צבין וידבר למשנה תורה לא חשיב שאינו אלא חזר ושנה מה שלמעלה:

ממדינת הים.

המביא גט מחוץ לארץ דקמתי בגמ' (לקמן דף יז:). המביא גט צספינה כמביא צחוצה לארץ משום דבחוצה לארץ הוי משמע כל חוצה לארץ אפילו רקס וחגר⁴ להכי נקט ממדינת הים דמשמע רחוק כמו (עמות דף עז:). האשה שהלך צעלה למדינת פלוני ופלוני והלכו למדינת הים לאפוקי רקס וחגר דפליג צהו רבן גמליאל: **את המביא מרקם.** משמע דצרקס דרין צה ישראל והא דמתן

^(א) גמ' ממדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם רבן גמליאל אומר אף המביא מן הרקם ומן החגר ר' אליעזר אומר אפילו מכפר לודים ללוד וחכ"א "אינו צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם אלא המביא ממדינת הים והמוליד" (והמביא ממדינה למדינה במדינת הים צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם רשב"ג אומר אפילו מהגמוניא להגמוניא ר' יהודה אומר מרקם למזרח ורקם כמזרח מאשקלון לדרום ואשקלון כדרום מעכו לצפון ועכו בצפון) ר"מ אומר עכו בארץ ישראל לגיטין (המביא גט בארץ ישראל אינו צריך שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם ואם יש עליו עוררים יתקיים בחותמו: **גמ' מ"ט רבה אמר לפי**

כל הכתמים הבצין מרקם טהורין ור' יהודה מטמא בפני שהן גרים וטועין היינו משום¹ דכתמים הנמצאין שם עובדי כוכבים ה' והיה נראה לו דאותם שנוהגין תורת עובדי כוכבים הם גרים וטועין ולעולם ישראל נמי דריס צה: **מכפר לודים ללוד.** אומר ר"י שהוכיר לוד לאשמועינן אע"פ שהיתה נקראת כפר לודים על שם בני לודים שהיו נמליים צה תמיד אפילו הכי ז"ל צפני נכתב ובפני נחתם ולא חשיב כלוד עצמה ורבינו מאיר פירש לרבי אליעזר הזכיר שם עירו כדאמרינן (סנהדרין דף לב:). אחר ר' אליעזר ללוד ואין נראה לר"י דכ"ש שלא היה לר"ד להוכיר כי היכי דלא נקט תנא קמא ממדינת הים לארץ ישראל דפשיטא היא דבארץ ישראל קאי: **ואשקלון כדרום.** הקשה ר"ת דאשקלון מארץ ישראל היא דכתיב ציהושע (יג) זאת הארץ הנשאת וגו' האשדודי והאשקלוני וכתיב הפילה לישראל² לנחלה כאשר צויתך ואחר כך לכדוה כדכתיב צשופטים (ה) וילכוד יהודה את עזה ואת אשקלון ואת גבולה ואר"ת דעולי צבל לא כצשוה כדלמך צפ"ק דחולין (דף יז:). גבי צית שאן הרבה כרכים כצשוה עולי מזרים ולא כצשוה עולי צבל ולכן אין תלמידי חכמים מוויין שם ואין צתי דינין קבועין שם אבל קשה דרקס וחגר משמע הכא דהוו חוצה לארץ³ וכתיב ציהושע (כ) ויקדשו את קדש צהר נפתלי וליבא למימר דלא כצשוה עולי צבל דצספרי צפרשת והיה עקב צין אה כדן חשיב רקס וחגר צהדי כרכים שצבשו עולי צבל וי"ל דתרי רקס וחגר הוו אוחותו רקס וחגר דכתיב גבי אצרהם ושב צין קדש ובין שור (בראשית כ) מתרגמינן בין רקס ובין חגרא צבארט של אצמתך מלך פלשתיס ואותו היה צארץ ישראל דמסתמא דאצרהם ויחך היו דרין צארץ ישראל וציהושע (יג) נמי משמע דפלשתיס מארץ ישראל ואותו רקס וחגר היה צמעצה של ארץ ישראל דפלשתיס הוא גבול מערב של ארץ ישראל ורקס וחגר דמתני' היה צמזרח כדאמרינן רקס כמזרח ועכו⁴ אע"ג דצצשוהו עולי צבל כדלמך צסוף כמזרח (דף קכב). רצי אצא הוי מנשך כיפי דעכו⁵ וצפרק מי שאחזו (לקמן דף עז:). פריך למימר דעכו לאו מארץ ישראל הוי הא כי הוו מפטרי רבין מהדדי צעכו הוו מפטרי מהדדי לפי שאסור לנאת מארץ ישראל לחוצה לארץ אמר ר"ת דלא קשה מידי דעכו היתה חזיה צארץ וחזיה צחו"ל כדמוכח צירושלמי "נפ"א ה"צ והכא מיירי צאותו דצ צבחוצה לארץ והא דלא משני נמי צמי שאחזו (סס) מתני' דאס לא צבתי מכלן ועד שלשים יום⁶ והגיעו לעכו וחזר ציטל תנאו היינו לאותו דצ צבחוצה לארץ היינו משום דצבוצא מארץ ישראל פועג תחילה צאותו דצ של ארץ ישראל והגיע לעכו משמע לתחילת עכו אך קשה לר"י דקמא עכו לעכו נכנס לפעור ר' אלעא אמר ליה הלא כפר סיסאי מוצלע בתחום ארץ ישראל וקרובה לציפורי יותר מעכו ומה צכן מכל מקום עכו לעכו אע"פ שהיא רחוקה מציפורי שהיא עצמה חזיה מארץ ישראל ועוד היכי דייק לקמן (דף סג) דמוכר עבדו לסוריא ילא לחירות ומתנן⁷ עכו כארץ ישראל לגיטין אין לעצדים לא כל שכן סוריא דמרחקא טובא אצרה סוריא עדיפא כיון דמתני' איירי צבד של חוצה לארץ דקסצר ציבוש יחיד שמהי ציבוש והוא היה עצמה ארץ ישראל דלהכי מיעביא ליה אי הוי כמוכר עבדו לארץ ישראל כיון דשמהי ציבוש או דלמא כיון דעפרה טמא כחוצה לארץ דמי ואמר ר"י דאפילו צבד של ארץ ישראל ז"ל צפני נכתב וכו' לפי שהוא צסוף הגבול ורחוק מעיקר ישוב ארץ ישראל ומופלג מן היציבות וצתי דיניס⁸ וכן יש לתרץ גבי אשקלון וגבי רקס וחגר והשתא פריך שפיר כפר סיסאי דקרוצ לציפורי שהיתה עיקר ישוב א"י טפי מעכו דרחוק מעיקר ישוב א"י אע"ג דעכו היה עצמה צארץ ישראל וכפר סיסאי הוא חוצה לארץ מכל מקום פשיט שפיר כיון דקיס ליה דמוצלעת מהני כאלו היא ממש מארץ ישראל כר"ג דלמך מוצלעות צכתי וגמירי וא"ת דלמך צירושלמי המוכר עבדו לעכו ילא לחירות ר"ש אציו דרבי יודן אומר אפילו מעכו ועכו וכו' דאפילו צאותו דצ צבארץ ישראל ילא לחירות אם כן מעכו לעכו אמאי ילא לחירות כיון דחשיב כחוצה לארץ⁹ וי"ל דנהי דחשיב כחוצה לארץ לגבי עיקר ישוב ארץ ישראל לגבי חוצה לארץ מיהא חשיב כארץ ישראל: **ואם יש ע"יו עוררין יתקיים בחותמו.** אבל כל זמן דלא אחי צעל ומערער נישאת על פי הגט ולא טעינין מווייף דמשום עיגונא אקילו צה צבין אבל צממון טעינין מווייף לנפרע שלא צפניו ומיתומים ומלקוחות דאל"כ לא צבקת חיי לכל צריה שיוכל כל אדם לכחזב שטר מלוה ולהסתים עדים מעצמו ולטרוף שלא צפניו מיתומים ומלקוחות ומיהו מזה אין להוכיח דאפילו לא טעינין להו מווייף טעינין להו פרוע כיון דהוא עצמו הוי מהימן לומר פרוע מיגו דאי צעי אמר מווייף דקי"ל כמ"ד צפרק המוכר את הבית (צ"ב דף עז:). גבי שטר כיס היוא על היתומים דנצבש וגובה מחאה אבל פלגא דפקדון טעינין להו פרוע הוא לך אע"ג דלא טעינין להו נאנסו¹⁰ משום דאציהס הויס נאמן לומר החזרתיו לך צמיגו דנאנסו אבל יש להוכיח דטעינין להו מווייף דלצ"כ כל אחד כחזב שטר מוכר או שטר מתנה ויחתיס הויס וגיבה שלא צפניו מיתומים ומלקוחות דהשתא אין שייך לומר פרתמי ועוד יש להקדק דמסוף פ' גט פשוט (סס דף קעד:). דטעינין לימתי מווייף דלמך רב הונא שכיו מרע שהקדיש כל נכסיו ואמר מנה לפלוני צידי נאמן חזקה אין אדם עושה קנוניא על ההקדש ופריך וכי אדם עושה קנוניא על צניו דרב ושמואל דלמתי תרויהו שכיו מרע שאמר מנה לפלוני צידי אמר תנו נותנין לא אמר תנו אין נותנין ומסיק דרב הונא איירי צבטר מקוייס ורב ושמואל צדנקיט שטר שאינו מקוייס אמר תנו קיימיה לטערא לא אמר תנו לא קיימיה לטערא פירוש דשמא שלא להצביע את צניו אמר כן ואי לא טעינין מווייף ליתומים¹¹ מכל מקום יגיבה דהא נקיט שטרא ואין לומר דטעינין פרוע דהא רב אית